

CHVÁLKOVICKÝ HLASATEL

občasník městské části Olomouc-Chválkovice

prosinec 2015

číslo 2

ročník V

Josef Hromádka: „Láska má svoji vlastní banku“

„Vánoce už dva tisíce let připomínají prostou a přece nepostradatelnou hodnotu života – lásku,“ říká v rozhovoru uvnitř listu významná osobnost ThDr. Josef Hromádka, obyvatel Chválkovic, který byl jedním z místopředsedů vlády národního porozumění za Václava Havla. Byl také synodním seniorem Českobratrské církve evangelické, což je hlava církve evangelické, tedy nejvyšší post srovnatelný s biskupem v církvi katolické. Více na straně 4. Foto: (stev)

CHVÁLKOVICKÝ HLASATEL
občasník městské části Olomouc-
Chválkovice.

Vydává: Statutární město Olomouc,
Komise městské části Olomouc-
Chválkovice.

E-mail: kmc.chvalkovice@seznam.cz

Redakce:

E-mail redakce:

Chvalkovicky.hlasatel@email.cz

Grafické zpracování a tisk:

Exa Print – Design, s. r. o., Střední
Novosadská 4, 779 00 Olomouc,
tel.: 775 705 170,

E-mail: obchod@exaprint.cz

ÚVODNÍK

Vážení spoluobčané,
v krátké době dostáváte do schránek
druhé letošní číslo Chválkovického
hlasatele. Nejvýraznější změnou
je samotný náklad vydání, který se
nám podařilo navýšit, a měl by po-
stačovat k tomu, aby se výtisk do-
stal do každého domu v naší měst-
ské části. Z investičních akcí, které
se letos podařilo nasmlouvat, bych
rád zmínil ty, které by v případě
příznivého počasí měly být realizo-
vány ještě do konce letošního roku,
a to zastřešení zastávky MHD Na
rohu směrem na Kopeček, pokládka
části chodníku na Selském náměstí,
oprava rozbité vozovky v ulici Na
Zákopě, dodláždění vytrhané dlaž-

by v parčíku na Selském náměstí
a oprava nerovností na zastávce
MHD Na rohu směrem do centra.
Dále jsme zadali řešení prostorové
studie lokality před kostelem, aby
se konečně tento prostor stal důstoj-
ným středobodem Selského náměstí.
Samotná realizace této studie přijde
na řadu v dalších letech.

Na závěr mi dovolu, abych Vám
jménem všech členů komise i jmé-
nem svým popřál požehnané vánoč-
ní svátky, hodně zdraví a pomyslnou
kapičku štěstí v novém roce 2016.

**PhDr. Bohumil Šíp, předseda KMČ
Olomouc – Chválkovice**

V muzeu je ohradní zeď chválkovického hřbitova

Ojedinelá ohradní zeď chválkovického hřbitova se zabudovanými náhrobky z původního hřbitova, který byl kolem

kostela svaté Barbory, je k vidění ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Sice jen jako velká fototapeta, ale díky tomu ji mo-

hou návštěvníci stále expozice Od kolébky do hrobu vidět v části věnované smrti.

Foto: (stev)

Lampionový průvod doprovodila k pomníku Věrovanka

I v letošním roce se uskutečnil v předvečer státního svátku lampionový průvod, na jehož pořádání se podílely spolky T. J. Sokol Olomouc - Chválkovice, Sbor dobrovolných hasičů Chválkovice a Komise městské části č. 6 Olomouc - Chválkovice. Za účasti náměstka primátora Statutárního města dr. Urbáška, doprovodu hudební kapely Věrovanka a městské policie se zhruba 150 účastníků – dospělých a dětí - vydalo v průvodu od seřadiště ze sokolského hřiště k pomníku padlým na Selském náměstí. Tam vzpomenu-li události, které předcházely vzniku samostatné Čes-

koslovenské republiky a položením věnců a zahráním státní hymny uctili památku všech, kteří se o vznik re-

publiky zasloužili. Děkujeme všem, kteří se akce zúčastnili.

Text a foto: Bohumil Šíp

Otevřel se nový Nákupní park Bělidla , je v něm i lékárna

Potravin, drogerie, lékárna, chovatelské potřeby, elektro a další nabízí nově otevřený Nákupní park Bělidla obyvatelům přilehlých městských částí Pavloviček a Chválkovic. Rozšiřuje tak možnost nákupů, včetně nově otevřené lékárny, která v lokalitě těchto městských částí chyběla. V Nákupním parku je BILA, která má otevřeno denně do 21. hodiny, DROGERIE TETA, SUPER ZOO a prodejna EURONICS mají denně otevřeno do 20 hodin. LÉKÁRNA DR. MAX má otevřeno od pondělí do pátku do 8 do 19 hodin, v sobotu od 8 do 13 hodin a v neděli má zavřeno.

Text a foto: (stev)

Bohumil Šíp: „Občany nejvíce trápí kovošrot“

Po komunálních volbách se novým předsedou Komise městské části Chvátkovice stal PhDr. Bohumil Šíp. Položili jsme mu několik otázek.

Jak hodnotíte první společný rok fungování nové komise?

Nejprve bych rád poděkoval za práci v komisi všem bývalým členům, kteří již v práci komise nepokračují. Složení nové komise prošlo po volbách obměnou, sešli se v ní ale lidé, kteří mají zájem něco udělat pro naši městskou část i pro její obyvatele. Myslím, že nejdůležitější je chuť, nadšení a vůle něco změnit a tu všichni členové mají.

Co se Vám podařilo letos v komisi splnit?

Jak jsem již uvedl na jiném místě ve Chvátkovickém hlasateli, dle finančních možností komise jsme pokračovali se zadáním drobných oprav dlažeb, výměnou části chodníku na Selském náměstí a opravou části vozovky v ulici Na Zákopě. S odborem dopravy se podařilo vyjednat osazení zastřešení zastávky Na rohu ve směru na Kopeček, která by měla být provedena ještě do konce roku a dále opravu a vyrovnaní povrchu zastávky Na rohu ve směru do centra tak, aby vyhovovala nájezdu do autobusu lidem na vozíčku. Komise se dohodla na zadání architektonické studie lokality před kostelem, na kterou by měla v příštím roce navázat samotná realizace studie, tedy úprava prostoru před kostelem. Každoročně se snažíme o pořádání společných akcí pro občany s ostatními spolky ve Chvátkovicích. Věřím, že tato spolupráce bude nejenom pokračovat, ale že se bude i dále rozvíjet.

Co si myslíte, že nejvíce potřebují lidé ve Chvátkovicích?

Myslím, že hlavně vyřešení situace s obchvatem a s hlukem z kovošrotu. Jinak ve Chvátkovicích stále přežívá chuť se sdružovat a scházet se, občanům není lhostej-

PhDr. Bohumil Šíp. Foto: (stev)

né, jak vypadá jejich městská část. Chvátkovice žijí bohatým spolkovým životem, občané z jiných částí k nám rádi zajíždějí, stále více se v naší městské části staví a opravují byty a domy určené k bydlení.

Jak vypadá aktuálně situace s hlukem z kovošrotu?

Stížnosti obyvatel opět přibývají, některé ranní a večerní hodiny jsou co do intenzity hluku vysoké. Obyvatelé si stěžují i na nepředstavitelné vibrace. Jeden člen komise byl konfrontován i s realitou, kdy z areálu létaly kusy rozbíjené litiny. Naštěstí nikoho nezranily. Přísliby, které poskytli provozovatelé představitelům bývalé samosprávy, bohužel nebyly dodrženy, takže je potřeba s hlukem, ale vlastně i s provozem, který do zástavby rodinných domů vůbec nepatří, začít opět něco dělat. Obyvatelé přilehlých nemovitostí si zaslouží ve svých domech odpočívat a ne se po celodenní práci děsit hlukem a poléťavým prachem.

Příští rok budou mít výročí „kameny“ v parku. Chystáte se nějak tuto událost místním připomenout, pozvat pana Žáčka, jehož aforismy jsou na kamelech vytesané?

Rádi bychom tuto událost důstojně připomenuli. Zvažujeme jak samotné po-

zvání pana Žáčka, tak i menší oslavu výročí spojenou s možností posezení a zábavy pro všechny obyvatele Chvátkovic.

Chvátkovičtí hasiči mají nevyhovující a nedůstojné podmínky pro svou dobrovolnou činnost. Je nějaká naděje, že by se podařilo obnovit plány na stavbu nové požární zbrojnice?

Situace se zázemím pro chvátkovické hasiče je velmi špatná. Výstavba nové zbrojnice se neustále oddaluje, hasiči fungují v nevyhovujících podmínkách a přitom se vždy od nich očekává, že podají stoprocentní výkon. Podporujeme potřebu důstojného zázemí pro chvátkovické hasiče s tím, aby byl zadán projekt a stanoven závazný termín započetí výstavby nové zbrojnice.

Jak v současné době vnímáte otázku služeb pro obyvatele Chvátkovic?

Myslím, že je uspokojivá. Ve Chvátkovicích máme v současnosti tři prodejny potravin a doplňkového sortimentu, v blízkém okolí přibyla celá řada služeb, takže nabídka služeb je velmi široká a každý má možnost si vybrat, aniž by musel vážit cestu až do centra města.

(stev)

NAPIŠTE NÁM

- Máte doma historické fotografie nebo staré pohlednice, které se vztahují ke Chvátkovicím? Napište nám na e-mail: Chvalkovicky.hlasatel@email.cz
- Předchozí vydání Chvátkovického hlasatele najdete na: <http://www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti/chvalkovice>

Josef Hromádka: Vánoce připomínají

Lidé z Chválkovic mohli vloni na tradiční Vánoční výstavě v sokolovně vidět zajímavé betlémy, které zapůjčil evangelický farář, někdejší místopředseda vlády národního porozumění a také někdejší nejvyšší představitel Českobratrské církve evangelické v České republice – synodní senior Josef Hromádka, který žije od roku 2006 ve Chválkovicích. Přinášíme s ním rozhovor.

Na Vánoční výstavě ve chválkovické sokolovně mohli lidé vloni vidět zajímavé betlémy, které jste zapůjčil. Jeden z nich byl neskutečně těžký, vytesaný z kamene v africkém duchu.

Tento betlém je z Afriky, vyrábějí je tam domorodci a já jej dostal od člověka, který tyto betlémy prodává po Evropě a pomáhá tak domorodcům přežít.

Unikátním kouskem byl také na výstavě malý betlém v lastuře, který je z perleti.

Ten je z Jeruzaléma. Když jsem jako místopředseda vlády v roce 1990 obnovoval diplomatické styky s Izraeli, překvapivě jsem tento betlém dostal od Arabů.

Jako místopředseda vlády jste se setkal se spoustou významných světových osobností.

Setkal jsem se se spoustou světových osobností. Například s papežem Janem Pavlem, Michaiilem Gorbačovem, Margaret Thatcherovou, Matkou Terevou, s Dalajlámou a dalšími.

Procestoval jste přitom hodně zemí...

Ano, procestoval jsem celý svět. Jako místopředseda vlády jsem například navštívil Jižní Koreu, Čínu, Anglii, USA, Austrálii... Mnohde to ale byla jen letištní záležitost – například v Japonsku.

Která země vás nejvíce zaujala?

Švýcarsko. Líbí se mi jejich snaha neházet si nic pod nohy, a to doslova. To chtějí Švýcaři sami po sobě, i po těch, kteří k nim přicházejí. Pozoruhodná byla i návštěva Číny nebo Austrálie. A například v USA jsem byl nejméně dvanáctkrát – působil jsem tam i jako

ThDr. Josef Hromádka

- Evangelický farář ThDr. Josef Hromádka se narodil 25. září 1936 v Hodslavicích.
- Vystudoval gymnázium v Novém Jičíně a poté Komenského evangelickou bohosloveckou fakultu v Praze.
- Jako farář působil v Ostravě (1959 až 1962), ve Šternberku (1962 – 1979), v Olomouci (1979 – 1987) a ve Frýdku-Místku (1991 – 2006).
- Dosáhl nejvyššího postu ve své profesi – v letech 1987 až 1990 byl synodním seniorem Českobratrské církve evangelické.
- V letech 1989 – 1990 byl jedním z místopředsedů vlády národního porozumění za Václava Havla.
- Dnes je v penzi, od roku 2006 žije ve Chválkovicích a je stále aktivní. Slouží bohoslužby v Šumperku, jednou měsíčně v Olomouci, přednáší na univerzitě třetího věku.
- Je vdovec a se svou ženou vychoval tři děti.

pastor, díky tomu jsem Ameriku zažil zblízka.

Jak jste se dostal do Chválkovic?

Syn koupil ve Chválkovicích dům, byla to bývalá hospoda, byla v dezolátním stavu a syn ji opravil. Původně jsme s manželkou plánovali, že budeme bydlet ve Šternberku, ale moje žena zemřela, situace se změnila a já jsem začal žít ve Chválkovicích. Mám samostatný vchod, vedle bydlí syn s rodinou. Bydlím tedy v těsném sousedství rodiny a přece samostatně. Tohle je nejlepší kombinace v současné době, kdy probíhá mezigenerační krize. Tohle je dobrá varianta. V Číně v této souvislosti platí zásada, že člověk má být vděčný za generaci, která ho při-

vedla na svět a pamatovat na to, aby generace, která následuje, šla po cestě, která je opět schůdná.

Jak se vám líbí ve Chválkovicích?

Ve Chválkovicích se mi líbí. Za deset minut jsem ve městě a přitom se tady cítím jak na dědině – a to mám rád. Když nemám bohoslužbu, chodím do kostela sv. Barbory.

Můžete před blížícími se Vánocemi zavzpomínat na to, jak jste prožíval Vánoce v dětství?

Pocházím z vesnice Hodslavice, která je na pomezí Valašska a Lašska. Vyrstl jsem v selské rodině a v paměti mi zůstaly Vánoce v roce 1944 - po-

nepostradatelnou hodnotu života - lásku

ThDr. Josef Hromádka si podává ruku s papežem Janem Pavlem II. Foto: archiv Josefa Hromádky

sledního roku druhé světové války. Byly ještě plné obav, ale také plné nadějí, že válka brzy skončí. Rozsvícený stromek a světlo v místnosti nesmělo proniknout ven. Platil příkaz válečného zatemnění. Po večeři u selského stolu, kde pravidelně zasedaly tři generace, jsme odcházeli na vánoční bohoslužbu do studeného kostela. Dárky byly jednoduché – to, co kdo potřeboval. Nešlo o to ukázat, jak jsou drahé. Drahé byly vztahem toho, kdo je daroval a kdo je přijímal. Toto pravidlo by mohlo platit i dnes.

Vy dnes připravujete pro své příbuzné a známe takový netradiční dárek.

Ano. Od té doby, co jsem tady ve Chválkovicích na penzi, dávám svým blízkým a známým vánoční CD. Každoročně je to zhruba padesát kusů. Každoročně je to jiné vánoční zamýšlení, meditace.

Předvánoční čas s sebou dnes nese frmol. Spousta práce, nákupy dávků, uklízení, výzdoba příbytků. Jak křesťanství vnímá adventní čas?

Období adventu – to jsou čtyři neděle před vánočními svátky. Byly zavedeny v křesťanství od 4. století jako období přípravy na Vánoce. Neznamenalo to ovšem jen uklízet dům a chystat jídla. Především šlo o úklid v sobě samém. Seřadit priority svého života, myšlení, jednání. V 19. století pak v Německu vznikl pozoruhodný adventní zvyk. Zdobení zeleného věnce, na kterém se o každé ze čtyř adventních nedělí rozsvěcovala jedna svíce. Každou neděli tedy přibývalo světla. O Štědrém dni pak bylo světla

nejvíce. Mělo to symbolizovat myšlenku, že Kristus je světlo světa.

Co Vánoce připomínají dnešním lidem?

Vánoce už dva tisíce let připomínají prostou a přece nepostradatelnou hodnotu života – lásku. Narození Krista v Betlémě je vyjádřením myšlenky, že právě láska přichází vždy člověku na pomoc. Nikdy jí ve světě nebylo dost. Proto vypadají dějiny tak, jak vypadají. Mohly by se změnit, kdyby přítomnost lásky, tedy opravdového vztahu, byla mezi manžely, rodiči a dětmi, přáteli, sousedy, spolupracovníky, v obci, v národě, ve světě.

Co si představit pod láskou?

Láskou nemyslím jen sentiment, ale opravdový a odpovědný vztah. Křesťanství připomíná lidstvu lásku vánočním příběhem – životem a dílem v Betlémě narozeného Krista.

Řekl jste, že láska je nepostradatelná hodnota života.

Josef Hromádka na snímku uprostřed při jednání s Michailem Gorbačovem. Foto: archiv Josefa Hromádky

Ano. Člověk lásku potřebuje, když se narodí v bezmocnosti nemluvněte. Potřebuje ji uprostřed života a všech jeho zápasů. I na konci života, ve smrti, potřebuje lásku, aby se nebál a nezůstal sám, když už opravdu bude jen sám. Všechno ostatní – prostřený stůl a ozdoby, světla na stromku, dárky, dobrá nálada – to jsou viditelné projevy a výraz skutečné lásky. To je přidaná hodnota.

Jaké byste přál lidem Vánoce?

Na to není jednoduchý recept. Nestáčí vykoupit všechno zboží ze supermarketu a přemístit ho do své domácnosti. Ze srdce bych chtěl čtenářům popřát, aby objevili zdroj lásky o letošních Vánocích. Lásku nezískáme za peníze. Láska má svoji vlastní banku a své jedinečné a nevyčerpatelné rezervy v lidském srdci, které objevilo, že může milovat. Ať její drobné záblesky prozáří vzájemné vztahy v rodinách a dopadnou i k těm, kteří budou o Vánocích sami. I těchto lidí přibývá. Světlo vánočního stromku je trvalým symbolem zdroje lásky. Vánoce nás vedou dál, než jen ke světlům a vůni jehličí na vánočním stromku. Vedou nás k vůni lidskosti ve vzájemných vztazích. To je jejich nejprostší a zároveň nejhlubší poselství pro každou dobu a pro každou generaci. Navzdory všem obavám i nezdarům, které nás mohou potkat.

A co byste popřál čtenářům na závěr?

Přeji všem pokojné sváteční dny a v novém roce 2016 nám všem přeji dostatek vnitřní síly k tomu, abychom čas svého života neprospali, neprosnili a nepronaříkali.

(stev)

Fejeton: Jak přežít vánoční mumraj

Zatímco anglický ježíšek rozdává dárky do zavěšených vánočních ponožek, v Česku patří k nejčastějším vánočním dárkům ponožky. Ilustrační foto: (stev)

Po pár vánočních svátcích, kdy jsem uhoněná z předvánočního shonu padla pod vánoční strom radostí, že to mám za sebou, jsem si řekla dost. Není nutné se zapojit do gruntovacího maratonu, když uklízíte průběžně. Není nutné v třesnutých mrazech umývat okna, prát koberce, přerovnávat špulky v šití nebo vymalovat celý příbytek.

Inspiroval mě k tomu i psychiatr Miloslav Plzák, který kdysi řekl: „Nemyslím si, že by Vánoce měly být za každou cenu štedré a bohaté. Abychom si uchovali duševní zdraví, měly by to být především svátky veselé.“ Takže mám tu pro vás pro tři základní rady, jak přežít závěr roku v pohodě.

1. Jak se poprat s cukrovím

Velmi zábavným vánočním sportem je předhánění se, kdo napeče víc druhů cukroví. Neúčastním se toho, řídím se jednoznačnou informací, že na Vánoce se má péct dvanáct druhů cukroví, aby byl každý z následujících dvanácti měsíců šťastný. Vždycky to dodržuji a nic! Nevím, co by se dělo, kdybych se na to vykašlala.

K pečení potřebujeme a připravíme si: čtyři děti, dvanáct talířků, dvanáct receptů, suroviny a organizační talent. V dnešní tržní ekonomice seženeme bez problémů vše. Oříškem však někdy může být nedostatek dětí. Jejich shánění nechávám na vaší fantazii a schopnostech.

Na talířky dáme lístečky s názvy druhů cukroví (působíme tak gramotně). Začneme postupně vážit suroviny na jednotlivé druhy cukroví (působíme matematicky schopně) a předáváme je ke zpracování dětem. Když máme připravená těsta, rozdělujeme je podle obtížnosti postupu a podle šikovnosti dětí k dalšímu zpracování. Zapneme troubu (působíme tak

technicky zdatně) a kontrolujeme pracovní postup dětí, radíme jim, pochvalou je povzbuzujeme ke zvýšené aktivitě (působíme tak pedagogicky). Cukroví po upečení a nazdobení naložíme na podnosy (působíme jako estéti) a sníme (působíme jako gurmáni). Tímto krokem se vyhneme zbytečnému rovnání cukroví do krabic a následnému šoku poté, co zjistíme, že krabice zejí prázdnotou. Zvykem totiž bývá, že děti spolu s jejich otcem cukroví tajně sní (v rámci adventního půstu).

2. Jak vyžrát na vánoční stromek

Stalo se to ty Vánoce po rozvodu. Nedovedu si to vysvětlit jinak, než že jsem působila nějak bezprizorně, nesamostatně nebo co. Asi v polovině prosince mi jeden známý donesl smrček. „Dobrá, nemusím ho shánět,“ řekla jsem si a postavila jej na balkón. Kam jinam. Všichni je tam stavěli.

Pár dní nato se objevil švagr s borovičkou. „To nemohu odmítnout,“ pomyslela jsem si a s nadšením a vřelými díky jsem strom převzala a uložila na balkón. V pátek večer mně volal druhý švagr, že má pro mě v jejich lese vyhlédnutou pěknou jedličku a že tam spolu v sobotu zajedeme. To se nedalo odmítnout.

Jela jsem kácet strom. Na balkóně mi přibyl další kousek. Snažila jsem se před sousedy svoji „nenažranost“, co se stromků týče beznadějně maskovat. Soused z vedlejšího balkónu, který viděl do jeho útrob, po mně významně pomrkal.

Před Štedrým dnem se zastavil kamarád se stromečkem. Nezmohla jsem se na slovo. Můj psycholog mi na to řekl, že by to chtěl zažít, když já na chvíli zavřu ústa, a že je to určitě lepší stránka mé povahy, a že by to raději neléčil. Moje rada pro tyto situace zní: „Tutlejte potřebu vánočního stromku!“

3. Co s kaprem?

Vánoční atmosféru dotvářel v našem bytě kapr ve vaně. Nadšení dětí neznalo mezí, jenom jsem si dost době nedovedla představit svého chotě, jak hodlá tu Lochnessku zabít. Když jsem toto téma nadhodila, nechápavě se na mě podíval a řekl: „Myslel jsem, že ho zabiješ ty! Seš přece z vesnice!“

Ano. Jsem z vesnice. Umím lézt po strozech, skákat přes ploty, sít kosou, ale to neznamená, že jsem vrah! Nezbyvalo, než si ho najmout. Kamarádka Jaruška mi nabídla pomoc v podobě svého partnera. „Říša ho zabije,“ řekla s přimhouřenýma zadumanýma očima.

Nastal den D. Můj muž se odebral ještě před příchodem „zabijáka“ Říši na lože s tím, že by ho usmrcení kapra traumatizovalo.

Říša mně byl podezřelý už od začátku. Jednak měl větší strach než kapr, jednak přistupoval k celému obřadu dost neobratně. Povzbuzován Jaruškou, položil kapra na kuchyňskou linku, zavřel oči, rozmáchl se paličkou a rána jako golfovou holí vymrštila spolu s nebohým kaprem do povětří láhev domácího malinového sirupu, který potřísnil sněhobílou stěnu kuchyně.

Než jsme se Říša a já vzpamatovali, Jaruška kapříka usmrtila a naporcovala. Mezitím stačila projevovat neutuchající nadšení nad sirupovou katastrofou na stěně. Nazvala ji úžasným surrealistickým výtvorem, Říšu umělcem a mě majitelkou cenného exponátu. Poučení, které mi z toho vyplynulo: Neberte si intelektuála! Pokud ano, tak si kupte filé!

A úplně poslední rada z úst klasika, která platí i na přežití Vánoc. Hubbard totiž řekl: „Neberte život příliš vážně. Beztak z něj nevyváznete živí.“

(stev)

Vánoční symboly aneb Kde se vzal stromek či věnec?

Vůně zeleného jehličí vánočního stromku, vůně smaženého kapra a bramborového salátu, vůně vánočního cukroví. Vánoce. Hlavní rodinný svátek ve většině světa. Slavení Vánoc provází čím dál víc honba za dárky, gruntovací martýrium rodinného hnízda a pečení po nocích. Abychom Vánoce prožili v poklidu, připomeňme si hlavní vánoční symboly a jejich historii.

Vánoční stromeček

V dnešní době si jen málokdo dokáže představit oslavu Vánoc bez nazdobeného stromečku. Kde však tato tradice vznikla? Podle legend byl prvním člověkem, který při oslavách Ježíšova narození ozdobil stromek, opat Kolumbán žijící v 6. století. Při své misionářské činnosti v Burgundsku chtěl místním pohanům přiblížit význam tohoto svátku a zapálenými pochodně ozdobil do tvaru kříže jehličnatý strom. Vzniklá záře přilákala zástupy lidí, kteří poté naslouchali jeho kázání.

Tradice zdobení stromků pochází z německy mluvících zemí, a to z druhé poloviny 16. století. V Čechách se tato tradice poprvé objevila až v roce 1812, kdy si ve své pražské vile nazdobil stromeček ředitel Stavovského divadla Jan Karel Liebich. Během několika let se zdobení stromků v domácnostech stalo velmi módním, ale dovolit si jej mohly jen zámožnější měšťanské rodiny. Mezi méně majetné vrstvy se tato tradice ve větším měřítku rozšířila až po první světové válce.

Dnes jsme v adventní době zvyklí vídat na náměstích a návších velké ozdobené stromy, jejichž převoz i rozsvícení bývá považováno za velkou událost. Stromek pro veřejnost byl u nás pravděpodobně poprvé postaven v Plzni v roce 1925.

Ke zdobení stromečků bylo zpočátku používáno zejména sušené ovoce, jablka, ořechy, perníčky a jiné ne příliš nákladné požitaviny rozvěšené jednotlivě nebo jako řetězy. Postupem času se však o slovo přihlásil český sklářský průmysl, jehož překrásné zdobené baňky jsou rozšířeny téměř po celém světě.

Jen málokdo tuší, že původně se vánoční stromky věšely vzhůru nohama na strop domácností. Důvodů bylo několik. Podle legendy v sedmém století po-

Oblíbeným motivem na historických vánočních pohlednicích býval také kominík. Ilustrační foto: archiv Šárky Koškové

užil mnich trojúhelníkový tvar jedličky k tomu, aby německému lidu znázornil Svatou trojici. Od té doby byl stromek uctíván jako takzvaný „boží strom“ a byl zavěšován obráceně ze stropu jako symbol křesťanství. Další důvod je spíše praktický. Stromček zavěšený ke stropu totiž nezabírá tolik místa. Vánoční stromečky „vzhůru nohama“ se staly v roce 2007 hitem britských Vánoc.

Adventní věnec

První zmínka o adventním věnci pochází z roku 1838, kdy hamburský teolog Johann Heinrich Wichern pověsil nad dveře sirotčince ze dřeva vyřezávaný věnec, na který každý den připevnil jednu zapálenou svíčku. Pod věncem byla pokladnička, do které mohli lidé házet milodary pro sirotky. Za hranice německy mluvících zemí se tradice zdobení adventních věnců dostala až téměř o sto let později.

Adventní kalendář

S prvním adventním kalendářem přišel mnichovský měšťan a majitel tiskárny Gerharta Langa, který nechal na vlastní náklady vytisknout vystřihovací kalendáře s názvem *V zemi Ježíškově*. I díky doporučení církevních úřadů postupně stoupala jejich obliba. Za vlády Adolfa Hitlera se však jejich obsah neshodoval s nacistickou ideologií, a tak byly až do roku 1942 zakázány. Po skončení druhé světové války se začaly adventní kalendáře rozšiřovat i do okolních zemí.

Kapr

Již v 10. století můžeme hledat počátky chovu kapra v naší zemi. Jednalo se o první uměle chovanou rybu u nás. Zpočátku však byly rybníky zakládány zejména při klášterech kvůli zajištění postní stravy. Teprve s výrazným rozvojem rybníkářství v 15. a 16. století se konzumace ryb ve větším měřítku rozšířila i mezi chudší vrstvy obyvatel.

Proč ale právě ryba? Jak již bylo řečeno, ryba je jídlo postní. V křesťanské nauce je symbolem křtu a nesmrtelnosti. Samotný Ježíš Kristus, jehož narození si na Boží hod vánoční připomínáme, bývá často vyobrazován jako beránek či ryba, neboť se narodil na pomezí dvou věků, konce věku Ryb a začátku věku Skopce.

S kaprem není spojena jen tradice jeho konzumace, ale také uschovávání rybí šupiny do peněženky či na jiná místa s penězi. Šupinatá ryba je totiž symbolem bohatství. Mezi dnes již méně známé vánoční zvyky patří ukládání rybích kostí do země k ovocným stromům. Ryba je totiž obecně symbolem plodnosti, a proto by měl tento obyčej zajistit v následujícím roce velkou úrodu.

Recept na smaženého kapra uvádí v roce 1826 Magdalena Dobromila Rettigová ve svém díle *Domácí kuchařka*. Způsob servírování společně s bramborovým salátem je však v kuchařkách uváděn až o sto let později.

(stev)

Kostel svaté Barbory: němý svědek

Chválkovice mají prastarou historii, která sahá pravděpodobně až do roku 1115, kdy zde velehradský klášter nechal postavit kapli sv. Urbana. Svědčí o tom zazděný kámen s letopočtem 1115, který byl nalezený v kostele. Později,

v roce 1667, byla kaple přestavěna na kostel sv. Barbory, který je němým svědkem historie Chválkovic už po dlouhá staletí. Přinášíme pohled na kostel z různých úhlů, a to nejen na fotografiích, ale i na historických pohlednicích.

Takto vypadalo dnešní Selské náměstí před zhruba sto lety.

Farní kostel sv. Barbory byl častým motivem na pohlednicích z Chválkovic.

Barevná pohlednice z roku 1915.

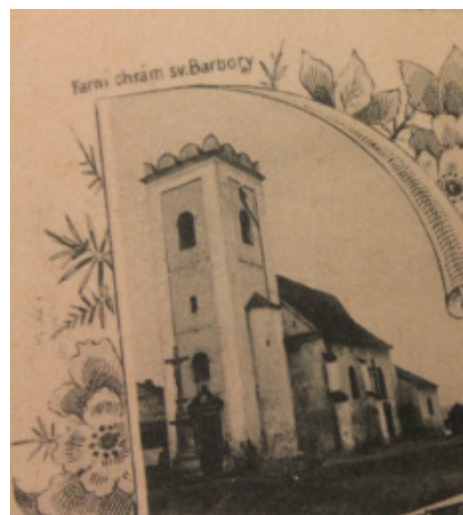
Výřez z pohlednice z roku 1905.

Výřez z pohlednice z roku 1910.

Výřez z pohlednice z roku 1910.

Kostel sv. Barbory na další pohlednici. Patronku kostela, sv. Barboru si připomínáme 4. prosince. Bývá zobrazována s kusou věží a palmovou ratolestí.

historie Chválkovic po dlouhá staletí

Typická kusá věž kostela sv. Barbory zářila na pohledech z Chválkovic.

Fotografie kostela pořízená v roce 1942.

I při rodinném focení Chválkovických se kostel objevoval v pozadí. Foto 9x: Archiv Vlastivědného muzea v Olomouci

Horní část křtitelnice s korunou a sochami tak, jak ji zachytil v kostele sv. Barbory fotograf v roce 1942.

Kostel sv. Barbory je zachycený i na snímku z roku 1953. Na zadní straně fotografie je napsáno JZD (Jednotné zemědělské družstvo) Chválkovice, svoz dobytka.

Takto vypadal hlavní oltář v kostele sv. Barbory v roce 1942.

Loutkové divadlo

Tradice loutkového divadla ve Chválkovicích stále žije. Každoročně sokoli připravují pro děti dvě nová loutková představení. Letos se opona loutkového divadla v malém sále chválkovické sokolovny rozhrnula v pondělí 7. prosince v pět hodin odpoledne, aby tam do setmělého sálu ochotníci s loutkami předvedli pohádkový kus Vysvobozená princezna. „Představení chystalo pro děti zhruba deset, dvanáct lidí, připravujeme ho jako dárek k Mikuláši. Každoročně hrajeme dvě loutková představení, jedno v období kolem Mikuláše, druhé v červnu na dětský den,“ sdělila náčelnice chválkovických sokolů Marie Skácelová.

Vánoční koncert

Smíšený pěvecký sbor z Nákla pod vedením MUDr. Marie Turkové vystoupí v sobotu 12. prosince od pěti hodin odpoledne ve chválkovické sokolovně s Vánočním koncertem. Vstupné je dobrovolné.

Vánoce v ZOO

Zoologická zahrada na sv. Kopečku přichází v adventním čase s několika zajímavými akcemi. Dne 19. prosince mohou lidé s dětmi nosit „dárky“ zvířatům, tedy nazdobit jablky, šiškami a dalšími zvířecími dobrotami Vánoční strom pro zvířátka. ZOO také připravila večerní vánoční prohlídky. Konají se od 19. prosince do 3. ledna (kromě 24. a 31. prosince). Komentované prohlídky s průvodcem začínají 19. prosince. Průvodce vychází z dětského hřiště v areálu ZOO ve dnech od 19. do 23. prosince v 16:00 a 18:00, ve dnech od 25. 12. do 3. 1. (kromě 31. 12.) v 16:00, 17:00 a 18:00 hodin. A na Štědrý den připravila ZOO vánoční dárek pro všechny návštěvníky, a to v podobě sníženého vstupného. Všichni návštěvníci tedy zaplatí 24. prosince jen dětské vstupné.

Plesová sezona

ve chválkovické sokolovně

23. 1. 2016	Sokolský ples
24. 1. 2016	Dětský karneval
13. 2. 2016	Maškarní ples s podtitulem „Do nebička, do peklíčka“
20. 2. 2016	Hasičský ples

Nový trenér fotbalistů

Od července mají fotbalisté SK Chválkovice nového trenéra. Je jím čtyřiatřicetiletý Tomáš Glos, který má na svém kontě úspěšnou kariéru jako fotbalista, určitou dobu byl také v reprezentaci. Nového trenéra jsme požádali o rozhovor.

Nastoupil jste jako trenér SK Chválkovice. Odkdy jste připravoval hráče na podzimní část sezony? A jak jste byl spokojený s výsledkem?

První mužstvo SK Chválkovice jsem začal trénovat v červenci společně s asistentem Lubomírem Štrbíkem, který ukončil aktivní činnost jako hráč. Příprava na podzimní část sezony byla tedy krátká, nestihli jsme vše, jak bychom si představovali. Doplnění kádru, nacvičení všech možných variant kombinací, způsobu hry. To je běh na dlouhou trať a teprve v průběhu podzimu se nám ukazují první výsledky této práce.

Od vašeho nástupu na pozici trenéra SK Chválkovice sice uběhla relativně krátká doba. Jaké změny jste provedl a jaké pokroky mužstvo zaznamenalo?

Hned od začátku sezony kluci trénují poctivě. Z toho mám radost po celou dobu, ale chyběla nám kvalita na některých postech. Přišlo několik nových posil a já si myslím, že většina z nich se zapracovala do týmu skvěle. Jak jsem již zmínil, děláme pokroky, což se začíná pro-

jevovat i v naší hře, kombinacích, zakončení, soubojích, taktice. Také v zimní pauze chystáme další doplnění a změny v kádru, kdy budeme mít delší čas na přípravu do jarní části sezony.

Jak probíhají tréninky a příprava na jarní sezonu?

Trénujeme dvakrát v týdnu na hřišti SK Chválkovice a přípravu na jarní sezonu budeme teprve plánovat. Budeme využívat umělou trávu v kombinaci s terénem, halu, posilovnu, bazén. Chceme určitě napláňovat i soustředění na horách. Nové hráče budeme chtít vidět v přípravných utkáních. Už je domluvené utkání s Novými Sady, které konečně chceme porazit (úsměv).

Jaké máte pro novou sezonu cíle a jak jich míníte dosáhnout?

Cíle jsou stejné jako před sezonou. Chceme letos na jaře hrát střed tabulky, na tom nic neměním ani po 14 kolech, kdy se ocitáme na samém konci. Po zimní přípravě budeme totiž silnější, a to se projeví i v tabulce. Ale především po hráčích chci, aby chom hráli kombinační, zajímavý fotbal. Pozoruji, že se to daří pomalu naplňovat, dostáváme i střídáme více branek a to je dobře, protože právě ty jsou kořením fotbalu.

Jaká byla vaše cesta k fotbalu? V kolika letech jste se k fotbalu dostal?

Chválkovičtí fotbalisté dělají vše pro to, aby byly v nové fotbalové sezoně silnější. Foto: www.sk-chvalkovice.eu

Tomáš Glos - působil v reprezentaci

Nový trenér SK Chválkovice Tomáš Glos. Foto: archiv trenéra

Já hraji fotbal od svých šesti, kdy mě otec přivedl poprvé na trénink přípravky do SK Hranice. Po žákovském věku si mě vyžádala SK Sigma Olomouc, kde jsem strávil celkem deset let. Zde jsem prošel všechny kategorie, pěkně krok po kroku a tvrdou prací jsem se dostal do reprezentace U20 a také do A týmu Sigmy Olomouc.

Za svou fotbalovou kariéru jste působil v Hranicích, v Sigmě Olomouc, v Jablonci, v Rakousku... Na kterou „štaci“ vzpomínáte nejraději?

V Hranicích jsem se naučil hrát fotbal. Byli jsme děti a fotbal byl sen,

každodenní smysl a radost. Tohle období bylo skvělé. Ale neměli jsme ještě rozum. Za nejhezčí období považuji dorostenecký věk, kdy jsem poznal své nejlepší kamarády a fotbalisty zároveň. Škola byla bezva a tréninky super, bylo to skvělé období. Bezstarostné mládí - tak bych to definoval. Když se na to mám dívat pouze z fotbalového hlediska, tak nejhezčí část své kariéry jsem zažil jednoznačně v Sigmě.

Kterého ze svých fotbalových úspěchů si Vy sám ceníte nejvíce?

Zahrál jsem si na mistrovství světa v Argentině U20 v roce 2001, to po-

važuji za můj největší úspěch. Hned vedle toho samozřejmě probíhání se do A týmu Sigmy Olomouc, kde jsme udělali třetí a čtvrté místo v sezoně, dostali jsme se do evropských pohárů, to jsme byli opravdu dobří. Následně přestup do FK Jablonce, i když tohle angažmá se mi nepovedlo, беру to jako zkušenost a já jsem se zase jako člověk posunul dále. A tento přestup mě vlastně dovedl na roční hostování do FK Baník Sokolov, kde mě fotbal zase začal bavit a měl jsem z něj radost po nepovedeném angažmá v Jablonci nad Nisou. V těchto mužstvech jsem si zahrál se spoustou vynikajících hráčů a poznal skvělé kluky. A to je potom jediné, co člověku zůstane. Vzpomínky na skvělé spoluhráče.

Na kterého ze svých trenérů vzpomínáte nejraději a proč?

Každý trenér mně dal hodně a já jsem se vždy snažil si vzít co nejvíce. Koho trénoval někdy Petr Uličný, ten ví, že se na něj nedá zapomenout a taky proto, že on mi dal šanci v lize, čímž se mi splnil sen. Ovšem trénovalo mě spousta skvělých trenérů.

Jaký je podle Vás ideální trenér?

Trenér by měl být koordinátor, psycholog, odborník, řečník, motivátor, musí umět vést. Musí zvládnout vypjaté situace, být uvážlivý, ale také spontánní, cílevědomý, sebevědomý, skromný. A hlavně musí mít skvělý tým (úsměv).

Děkujeme za rozhovor

(stev)

Investiční akce ve Chválkovicích

Pokládka nového dláždění chodníku na Selském náměstí. Foto: Bohumil Šíp

Oprava části silnice v ulici Na Zákopě. Foto: Bohumil Šíp

U autobusové zastávky Na rohu by měla být v případě příznivého počasí ještě do konce roku provedena oprava povrchu a vyrovnání nerovností. Foto: Bohumil Šíp

Pečovatelská služba ve Chválkovicích

Historie pečovatelské služby v Olomouci se začala psát před zhruba padesáti lety. Tehdy, v roce 1954, začali službu poskytovat dobrovolné pečovatelky. Od roku 1967 pak vznikla pečovatelská služba pod Městským národním výborem Olomouc, která je dnes součástí organizace Sociální služby pro seniory Olomouc a je pod křídly Olomouckého kraje. Svou pobočku má pečovatelská služba také ve Chválkovicích.

„Naše organizace Sociální služby pro seniory Olomouc, příspěvková organizace, sídlí na adrese Zikova 14, Olomouc, a pro přiblížení se občanům územně stanoveného okrsku máme pronajatou kancelář v domě s pečovatelskou službou na ulici Příčná č. 6,“ upřesnila Martina Šnejdrová, sociální pracovníce pečovatelské služby, pod kterou spadají i Chválkovice. Cílem této služby je pomoci lidem v jejich domácím, přirozeném prostředí tak, aby docházelo k posílení či udržení jejich stávajících schopností a dovedností, aby mohly co nejdéle setrvat ve svém domácím prostředí.

„Poskytujeme službu seniorům v nepříznivé sociální situaci a lidem se zdravotním postižením od věku devatenácti let. Těmto lidem pomáháme především s péčí o vlastní osobu, tedy s oblékáním, přesouváním z lůžka na vozík, s osobní hygienou, ale také s pomocí v domácnosti. Zajišťujeme pro naše uživatele nákupy, pochůzky i běžný úklid, v případě potřeby zapůjčujeme i kompenzační pomůcky,“ sdělila Martina Šnejdrová. Navíc poskytují klientům i stravu včetně dovozu obědů. „Kromě normální racionální stravy, zajišťujeme i dietní obědy, a to dietu s omezením tuků (žlučníkovou) a diabetickou výživnou dietu,“ řekla Martina Šnejdrová.

Důležitou součástí poskytované služby je také zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Nabízejí také doprovody nebo převozy služebním vozem k lékaři a podobně.

Jedná se o placenou službu poskytovanou seniorům nebo lidem se zdravotním postižením. Bližší informace poskytne zájemcům Bc. Martina Šnejdrová na telefonu 725 876 281 případně je lidé najdou na webových stránkách www.sluzbyproseniory.cz.

(stev)